

Львівський державний університет внутрішніх справ
Інститут з підготовки фахівців для підрозділів Національної поліції
факультет №2
кафедра спеціальної фізичної підготовки

**ТЕХНІКА ВИКОНАННЯ ЗАХИСНИХ ДІЙ ПОЛІЦЕЙСЬКИМ В
ПАРТЕРІ**

Методичні рекомендації
для проведення практичних занять із навчальної дисципліни «Спеціальна
фізична підготовка»

Львів

2022

УДК 796.012.62

Рекомендовано до друку та поширення через мережу інтернет на засіданні кафедри спеціальної фізичної підготовки факультету №2 ПФПНП (протокол № 8 від «31» січня 2022 року).

Рекомендовано до друку та поширення через мережу інтернет на засіданні Вченої ради факультету № 2 ПФПНП (протокол № 7 від «9» січня 2022 року).

Рекомендовано до друку та поширення через мережу інтернет на засіданні Науково-методичної ради Львівського державного університету внутрішніх справ (протокол № 7 від «20» січня 2022 року).

Рецензенти:

Чичкан Оксана Анатоліївна кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент кафедри спеціальної фізичної підготовки факультету №2 Інституту з підготовки фахівців для підрозділів Національної поліції Львівського державного університету внутрішніх справ.

Стельмах Юлія Юріївна кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент кафедри АВС Львівського державного університету фізичної культури ім. І. Боберського

Тьорло О.І., Музика Б.Ю., Балушка Л. М., Флуд О. В. Техніка виконання захисних дій поліцейським в партері: методичні рекомендації. / Львів: ЛьвДУВС, 2022. 35 с.

Викладено теоретичний матеріал і практичні завдання для оволодіння поліцейськими всіх структурних підрозділів Національної поліції України прийомами захисту в партері. Розглянуто найбільш типові ситуації захисних дій з колін, сидячи та лежачи на землі. Викладені методичні рекомендації мають допомогти працівникам Національної поліції у відпрацюванні (самостійно чи під час практичних занять) типових і нетипових дій та рухів під час несення служби, пов'язаних із реальною або можливою загрозою життю і здоров'ю поліцейського або громадян.

Theoretical material and practical tasks for police officers to master all structural units of the National Police of Ukraine methods of protection in the ground floor. The most typical situations of protective actions with the knee, sitting and lying on the ground are considered. The above guidelines should assist the National Police in practicing (independently or during practical training) typical and atypical actions and movements during service related to the real or potential threat to the life and health of a police officer or citizens.

© Тьорло О.І., Музика Б.Ю., Балушка Л. М., Флуд О. В. 2022

© Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022

ЗМІСТ

Вступ	5
Розділ 1. Способи перевероту порушника зі спини на груди на контроль та одягання кайданок	6
1.1. Переступанням	6
1.2. Розвертанням	10
Розділ 2. Робота з порушником, що лежить на землі на грудях у глухому захисті	17
Розділ 3. Захисні дії для працівника правоохоронних органів, котрого збили на землю на спину чи на бік	23
3.1. Виконання больового впливу на руку порушника із задушенням підколінним згином	23
3.2. Захист від ударів порушника та скидування його із себе для подальшого затримання	26
Література	33

ВСТУП

Партер – площина взаємодії суперників в різних видах боротьби, що характеризується діями лежачи, сидячи або на колінах. У партері в тренуванні з поліцейськими проводяться різноманітні заломы і захвати, зчеплення, прийоми з дією на суглоби, м'язи і больові точки суперника, а також удушення. Боротьба в партері є основною площиною для застосування технік різних видів боротьби. Правила маневрування і дій в партері залежать від конкретного єдиноборства. Правила спортивних змагань можуть відрізнятися в межах одного єдиноборства.

Навчання техніки боротьби проводять так: спочатку викладач називає новий прийом, потім показує, як його виконують у цілому і пояснює окремі елементи прийому. Навчають прийом у такій послідовності: захват, тактична підготовка, напрямок руху, основне положення тулуба, рук, ніг і кінцеве положення борців.

Щоб краще засвоїти прийоми треба одразу пояснити захисти від нього та подальше виконання затримання правопорушника. Викладач поділяє курсантів на пари і дає завдання виконати прийом. Курсанти, не перешкоджаючи один одному, по черзі виконують його. Після цього техніку виконання прийому вдосконалюють в умовах учбового поєдинку, який триває 2-4 хв. Обом курсантам дають конкретні завдання на виконання тих чи інших прийомів, захистів, контрприйомів і комбінацій. Поєдинок має проходити без сильного напруження, з основною метою засвоїти правильне, технічне виконання прийомів. Під час поєдинку викладач уважно стежить за борцями та дає методичні вказівки щодо застосування активних дій у певній ситуації. Курсанти мають дотримуватися правил техніки безпеки боротьби, бути коректними та поважати суперників, сумлінно ставитись до тренування. Готуючись до наступного тренування чи навчального заняття, викладач має враховувати ступінь засвоєння курсантами навчального матеріалу на попередньому практичному занятті. Це допоможе йому правильно розподілити час на вивчення та вдосконалення техніки й тактики боротьби. На одному

навчальному занятті не можна розучувати багато нових вправ і прийомів - це призводить до поганого засвоєння навчальної програми. Треба стежити за тим, щоб курсанти добре усвідомили виконувані прийоми і повторювали їх на кожному занятті в нових комбінаціях та за різних тактичних умов.

Розділ 1. Способи перевероту порушника зі спини на груди на контроль та одягання кайданок.

1.1. Переступанням. (Відео 1)

Вихідне положення: - працівник поліції після повалення правопорушника на землю чи після виконання кидка, тримає захоплену його руку, коли той лежить на спині або на лівому чи на правому боці.

Дія №1 – Поліцейський міцно тримаючи за зап'ястя праву руку правопорушника, виконує крок лівою ногою вперед за його голову (Фото 1,2).

Фото 1

Фото 2

Дія №2 – Поліцейський своєю внутрішньою ділянкою стегна здійснює больовий тиск на ліктювий суглоб правої руки правопорушника, таким чином перевертає його в положення на живіт (Фото 3,4).

Фото 3

Фото 4

Дія №3 – Права рука поліцейського із захоплення за зап'ястя переставляється на плечову кістку правопорушника біля ліктьового суглобу і виконує загинання його правої руки за спину, одночасно поліцейський розвертається таким чином, щоб праве коліно притискало шию правопорушника а ліве поперековий відділ хребта (Фото 5,6,7).

Фото 5

Фото 6

Фото 7

Увага: При виконанні больового впливу на шийний та поперековий відділи хребта правопорушника, слід врахувати тиск своєї ваги на нього та здійснення ним опору (активний, агресивний) з метою завдання йому найменшої шкоди при затриманні. Больовий вплив терміново припиняється у разі відсутності фізичного опору зі сторони правопорушника, поліцейський утримує на контролі руку без больового впливу.

Методичні рекомендації. Захоплену руку постійно тримати у натягнутому положенні (не дозволяти її забрати до себе для звільнення). Переворот виконувати відразу після збивання порушника на землю. Зупинка дозволить йому оговтатись і

здійснити глухий захист на спині або перейти в напад. Використовувати свою масу тіла притискаючи його коліном на лопатку. Цей тиск виконувати постійно, незалежно від вашого положення відносно порушника. Контролюючи порушника на землі на грудях обома колінами, подавати наказові команди: “На живіт!”; “Не чинити опору!”; “Ноги разом!”; “Вільну руку за спину!”. У разі опору - посилити больовий вплив.

Характерні помилки

- Неправильне утримання зап'ястя правопорушника;
- неправильне виконання переходу із сторони голови правопорушника;
 - повільно виконаний прийом;
 - зупинився під час виконання прийому;
 - невпевнено виконаний прийом;
 - втрата контролю за рукою та тулубом правопорушника в процесі їх підхоплення на перевертання (часткова, повна);
 - відсутній больовий вплив на руку правопорушника;
 - порушення правил дотримання заходів особистої безпеки.

1.2. Розвертанням. (Відео 2)

Вихідне положення: - працівник поліції після повалення правопорушника на землю чи після виконання кидка, тримає захоплену його руку, коли той лежить на спині або на лівому чи на правому боці (фото 8).

Фото 8

Дія №1 – Поліцейський міцно тримаючи своєю лівою рукою за зап'ястя правої руки правопорушника (Фото 9).

Фото 9

Дія №2 – Поліцейський міцно тримаючи своєю лівою рукою за зап'ястя правої руки правопорушника а своєю правою рукою захоплює таким чином,

щоб розвернути його руку в середину (способом важіль руки всередину) впираючи плечовий пояс правопорушника об свою ліву ногу (Фото 10).

Фото 10

Дія №3 – Поліцейський скручує руку правопорушника об гомілку своєї лівої ноги і за рахунок больового впливу на зап'ястя, ліктьового і плечового суглобів перевертає його обличчям до землі (Фото 11,12,13,14).

Фото 11

Φοτο 12

Φοτο 13

Φοτο 14

Дія №4 – Ліва рука поліцейського із захоплення з дистальної ділянки плечової кістки переставляється ближче до ліктьового суглобу плечової кістки правопорушника і виконує загинання його правої руки за спину, одночасно поліцейський розвертається таким чином, щоб праве коліно притискало шию правопорушника а ліве поперековий відділ хребта (Фото 15,16,17,18).

Фото 15

Фото 16

Фото 17

Фото 18

Увага: При виконанні больового впливу на шийний та поперековий відділи хребта правопорушника, слід врахувати тиск своєї ваги на нього та здійснення ним опору (активний, агресивний) з метою завдання йому найменшої шкоди при затриманні. Больовий вплив терміново припиняється у разі відсутності фізичного опору зі сторони правопорушника, поліцейський утримує на контролі руку без больового впливу.

Методичні рекомендації. Захоплену руку постійно тримати у натягнутому положенні (не дозволяти її забрати до себе для звільнення). Переворот виконувати

відразу після збивання порушника на землю. Зупинка дозволить йому оговтатись і здійснити глухий захист на спині або перейти в напад. Перед початком розвороту дати наказову команду: “На живіт!”. На захоплену руку перед розворотом виконується поступовий перехват для контролю ліктьового згину від себе. Свій підколінний згин опорної ноги поставити під його лікоть. Тиск виконується постійно до завершення перевороту. Контролюючи порушника на землі на грудях обома колінами, подавати наказові команди: “Лежати!”; “Не чинити опору!”; “Ноги разом!”; “Вільну руку за спину!”. У разі опору - посилити больовий вплив.

Характерні помилки

- Неправильне утримання зап'ястя правопорушника;
- неправильне виконання переходу із сторони голови правопорушника;
 - повільно виконаний прийом;
 - зупинився під час виконання прийому;
 - невпевнено виконаний прийом;
 - втрата контролю за рукою та тулубом правопорушника в процесі їх підхоплення на перевертання (часткова, повна);
 - відсутній больовий вплив на руку правопорушника;
 - порушення правил дотримання заходів особистої безпеки.

Питання для самоконтролю

1. *Які є способи змусити порушника, збитого на спину, прийняти положення лежачи на животі?*
2. *За рахунок чого відбувається переворот порушника зі спини на живіт?*
3. *Які наказові команди подаються порушнику?*
4. *Яка точка прикладення зусилля на ліктьовий згин порушника під час розвертання?*

5. *Які помилки може допустити поліцейський виконуючи переступання?*

6. *Які помилки може допустити поліцейський виконуючи розвертання?*

7. *Яка різниця між способами переступання та розвертання?*

8. *Як ви розумієте термін «боротися в партері»?*

Розділ 2. Робота з порушником, що лежить на землі на грудях у глухому захисті (положення «черепашки»). (Відео 3)

Вихідне положення: - правопорушник лежить на животі та здійснює пасивний опір поліцейському не даючи йому загнути руку за спину (Фото 19).

Фото 19

Дія №1 – Поліцейський ставить праву ногу вперед через тулуб правопорушника для здійснення упору, а ліктем своєї лівої руки тисне на його підборіддя і шию (Фото 20).

Фото 20

Дія №2 – Поліцейський з великим зусиллям тисне на підборіддя і шию правопорушника своєю лівою рукою а правою підхоплює ліктювий суглоб його зігнутої руки щоб змістити її в сторону (Фото 21,22).

Фото 21

Фото 22

Дія №3 – Коли поліцейський максимально відсунув праву зігнуту руку правопорушника в сторону, тоді він здійснює перехоплення цієї самої руки за зап'ястя одночасно переходячи в утримання руки зі сторони голови правопорушника (Фото 23,24,25).

Фото 23

Фото 24

Фото 25

Дія №4 – Поліцейський двома руками утримуючи за зап'ястя руки правопорушника розвертає її на больовий вплив для подальшого загинання за його спину (Фото 26).

Фото 26

Дія №5 – Поліцейський своєю правою рукою утримує за зап'ястя правопорушника а лівою за його ліктювий суглоб і виконує загинання руки за спину (Фото 27,28,29).

Фото 27

Фото 28

Фото 29

Увага: При виконанні больового впливу на шийний відділ хребта і підборіддя правопорушника, слід виконувати його з наростаючим зусиллям без різких рухів і ударів з метою завдання йому найменшої шкоди при затриманні.

Методичні рекомендації. Своєю масою тіла постійно тиснути на правопорушника до землі. Не давати йому можливості піднятися. Агресивно у повну силу працювати ліктем, відводячи його голову в сторону від руки на яку працюєте. Витягуючи зап'ястя захопленої руки, постійно втискати його плече у землю. Забираючи руку на контроль за спину допомагати собі обома ногами.

Контролюючи порушника на землі на грудях обома колінами, подавати наказові команди: “Лежати!”; “Не чинити опору!”; “Ноги разом!”; “Вільну руку за спину!”. У разі опору - посилити больовий вплив.

Характерні помилки

- Неправильне утримання зап'ястя правопорушника;
- неправильне виконання переходу на утримання руки правопорушника;
- повільно виконаний прийом;
- зупинився під час виконання прийому;
- невпевнено виконаний прийом;
- втрата контролю за рукою та тулубом правопорушника в процесі їх підхоплення (часткова, повна);
- відсутній больовий вплив на руку правопорушника;
- порушення правил дотримання заходів особистої безпеки.

Питання для самоконтролю

1. *Якими частинами тіла ви допомагаєте собі, щоб завести руку порушника з під себе за спину?*
2. *Які наказові команди подаються порушнику?*
3. *Які помилки може допустити поліцейський намагаючись забрати руку на контроль за спину?*
4. *Яка різниця між «низьким партером» та «високим партером»?*

Розділ 3. Захисні дії для працівника правоохоронних органів, котрого збили на землю на спину чи на бік.

3.1. Виконання больового впливу на руку порушника із задуженням підколінним згином. (Відео 4)

Вихідне положення: - працівник поліції знаходиться у положенні лежачи на спині, правопорушник стоїть на колінах перед ним і намагається тиснути своїм тулубом до підлоги (землі), душити, або наносити удари руками по різних ділянках тіла поліцейського.

Дія №1 – Поліцейський передпліччям своєю правою рукою відштовхує за шию правопорушника, одночасно своєю лівою рукою захоплює за голову (очі, підборіддя, ніс) (Фото 30, 31, 32).

Фото 30

Фото 31

Фото 32

Фото 33

Дія №2 – Поліцейський продовжує відштовхування голови правопорушника до захоплення його правої руки (Фото 33).

Дія №3 – Поліцейський тримаючи праву руку правопорушника своєю правою рукою, а витягнутою своєю лівою рукою його голову, піднімає свою ліву ногу вище голови правопорушника і захоплює його шийну ділянку тіла, після цього ліва рука поліцейського відпускає голову правопорушника і підхоплює його праву руку на больовий вплив (Фото 34).

Фото 34

Увага: При виконанні больового впливу на правопорушника слід врахувати природні анатомічні можливості рухів людини з метою завдання йому найменшої шкоди при затриманні.

Методичні рекомендації. Відведення голови порушника від себе поєднується із натисканням пальцями на очі - ніс .

Характерні помилки

- Неправильне захоплення голови правопорушника;
- повільно виконаний прийом;
- зупинився під час виконання прийому;
- невпевнено виконаний прийом;
- втрата контролю за рукою правопорушника в процесі її підхоплення на больовий вплив (часткова, повна);
- відсутній больовий вплив на руку правопорушника;
- порушення правил дотримання заходів особистої безпеки.

3.2. Захист від ударів порушника та скидування його із себе для подальшого затримання. (Відео 5)

Вихідне положення: - працівник поліції знаходиться у положенні лежачи на спині, правопорушник стоїть на колінах притиснувши поліцейського до

підлоги (землі) і намагається наносити удари руками по різних ділянках його тіла.

Дія №1 – Поліцейський передпліччям своєю правою рукою блокує прямий удар правою рукою правопорушника (Фото 35, 36, 37).

Фото 35

Фото 36

Фото 37

Дія №2 – Поліцейський своєю лівою рукою підхоплює праву руку правопорушника таким чином, щоб його зблизити і розвернути (Фото 38, 39).

Фото 38

Фото 39

Дія №3 – Поліцейський двома руками охоплює шию і плече правопорушника одночасно виконуючи прогинання своєї спини і перевертає його на спину (Фото 40, 41, 42).

Фото 40

Фото 41

Фото 42

Дія №4 – Поліцейський виконує затримання різними способами (перевертанням із захопленням ноги і больовий вплив на неї, перевертанням із захопленням правої руки з подальшим її загинанням за спину і т.д.) (Фото 43).

Фото 43

Увага: При виконанні перевертання правопорушника виконувати скручування без різких потужних рухів з метою завдання йому найменшої шкоди на шийний відділ хребта при затриманні.

Методичні рекомендації. “Глухий” захист тримати поки не з’явиться можливість зблизитись на блоці до шиї порушника. Перевертання на бік зі спини виконувати коли є надійний задушливий захват руки і шиї порушника. Зайнявши позицію переваги перейти на контроль або затримання. Контролюючи порушника на землі на грудях обома колінами, подавати наказові команди: “Лежати!”; “Не чинити опору!”; “Ноги разом!”; “Вільну руку за спину!”. У разі опору - посилити больовий вплив.

Характерні помилки

- Неправильне утримання зап'ястя правопорушника;
- неправильне виконання переходу із сторони голови правопорушника;
- повільно виконаний прийом;
- зупинився під час виконання прийому;
- невпевнено виконаний прийом;
- втрата контролю за рукою та тулубом правопорушника в процесі їх підхоплення на перевертання (часткова, повна);

- відсутній больовий вплив на руку правопорушника;
- порушення правил дотримання заходів особистої безпеки.

Питання для самоконтролю

1. *Які є способи змусити порушника, збитого на спину, прийняти положення лежачи на животі?*
2. *Які наказові команди подаються порушнику?*
3. *Як ви розумієте термін «боротися в партері»?*
4. *Які помилки може допустити поліцейський намагаючись забрати руку на контроль за спину?*
5. *Яка різниця між «низьким партером» та «високим партером»?*

Література:

1. Про затвердження Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України : Наказ Міністерства внутрішніх справ від 26.01.2016 № 50.

2. Про затвердження Змін до Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України Наказ МВС України від 21.01.2020р. №51 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0326-20#n149>

3. Балущка Л.М. Рівень фізичної підготовленості курсантів Львівського державного університету внутрішніх справ / Л.М. Балущка, О.В. Флуд, М.В. Кмицяк, Ю.Ю. Стельмах, Ю.С. Ракомін // Фундаментальні прикладні дослідження: сучасні науково-практичні рішення та підходи – Банська Бистриця – Баку – Ужгород – Херсон – Кривий Ріг. Просвіт, 2019.- С.242-247.

4. Балущка Л. М., Флуд О. В., Мороз Т. І., Стельмах Ю. Ю. Техніка затримання правопорушника в обмеженому просторі в ліфті / Підготовка поліцейських в умовах реформування системи МВС України : зб. наук. пр. / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Каф. тактич. та спец.-фіз. підгот. ф-ту № 2. Харків : ХНУВС, 2020. С. 117 – 119.

5. Вобленко Є. О., Цуркан О. П. Моделювання екстремальних ситуацій у процесі фізичної підготовки працівників поліції. *Підготовка поліцейських в умовах реформування системи МВС України : матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції*. Харків : ХНУВС, 2018. С. 209–210.

6. Гнип І. Я., Чичкан О. А., Флуд О. В. Диференційований підхід до процесу спеціальної фізичної підготовки курсантів вищих навчальних закладів МВС України. *Сучасні тенденції та перспективи розвитку фізичної підготовки та спорту Збройних Сил України, правоохоронних органів, рятувальних та інших спеціальних служб на шляху євроатлантичної інтеграції України : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 29–30 листопада 2017 р.)* / Національний університет оборони України ім.

І. Черняхівського; за заг. ред. В. І. Свистун, О. В. Петрачкова. Київ : НУОУ, 2017. С. 176–178.

7. Євдокімова О. О. Специфіка формування психологічної стійкості у поліцейських у процесі професійної підготовки. *Підготовка поліцейських в умовах реформування системи МВС України : матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції*. Харків : ХНУВС, 2018. С. 63–66.

8. Захист поліцейського від нападу озброєного правопорушника : методичні рекомендації / О. А. Чичкан, І. Я. Гнип, Б. Ю. Музика, М. О. Червоношапка. Львів : ЛьвДУВС, 2018. 40 с.

9. Мартишко А. Ю., Рябуха О. С. Особливості навчання тактики самозахисту та особистої безпеки працівників Національної поліції України. *Сучасні тенденції та перспективи розвитку фізичної підготовки та спорту Збройних Сил України, правоохоронних органів, рятувальних та інших спеціальних служб на шляху євроатлантичної інтеграції України: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції* (м. Київ, 29–30 листопада 2017 р.) / Національний університет оборони України ім. І. Черняхівського; за заг. ред. В. І. Свистун, О. В. Петрачкова. Київ: НУОУ, 2017. С. 191–193.

10. Малеев В. В., Курченко К. О. Забезпечення заходів безпеки на заняттях фізичної підготовки. *Сучасні тенденції та перспективи розвитку фізичної підготовки та спорту Збройних Сил України, правоохоронних органів, рятувальних та інших спеціальних служб на шляху євроатлантичної інтеграції України: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції* (м. Київ, 29–30 листопада 2017 р.) / Національний університет оборони України ім. І. Черняхівського; за заг. ред. В. І. Свистун, О. В. Петрачкова. Київ : НУОУ, 2017. С. 189–191.

11. Криволапчук В. О., Кримська М. С., Ряшко С. М., Бутов С. Є. : навч. посібник для слухачів і курсантів ВНЗМВС України з навчальної дисципліни «Спеціальна фізична підготовка» / за заг. ред. проф. Є. М. Моїсеєва та проф. О. Ф. Долженкова, Київ-Одеса, 2009. 208 с.

12. Нестерук Ю. В., Воевода І. А. Сучасний стан та перспективи розвитку фізичної підготовки та спорту у правоохоронних органах України на шляху євроатлантичної інтеграції України. *Сучасні тенденції та перспективи розвитку фізичної підготовки та спорту Збройних Сил України, правоохоронних органів, рятувальних та інших спеціальних служб на шляху євроатлантичної інтеграції України: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції* (м. Київ, 29–30 листопада 2017 р.) / Національний університет оборони України ім. І. Черняхівського; за заг. ред. В. І. Свистун, О. В. Петрачкова. К. : НУОУ, 2017. С. 71–73.

13. Платонов В. Н. Система підготовки спортсменів в олімпійському спорті. *Общая теория и ее практические приложения : учебник [для тренеров] : в 2 кн.* Киев : Олимп. лит., 2015. Кн. 1. 680 с.

14. Романчук С. В., Єна М. О., Данилюк М. М. Особливості планування сучасної системи спеціальної фізичної підготовки. *Сучасні тенденції та перспективи розвитку фізичної підготовки та спорту Збройних Сил України, правоохоронних органів, рятувальних та інших спеціальних служб на шляху євроатлантичної інтеграції України : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції* (м. Київ, 29–30 листопада 2017 р.) / Національний університет оборони України ім. І. Черняхівського; за заг. ред. В. І. Свистун, О. В. Петрачкова. Київ : НУОУ, 2017. С. 34–36.

15. Тьорло О. І., Булачек В. Р., Гречанюк А. О., Голодівський М. Ф., Котов С. М., Флуд О. В. Спеціальна фізична підготовка працівників органів внутрішніх справ: навч. посібник. Львів : ЛьвДУВС, 2013. 368 с.

16. Тьорло О. І., Гнип І. Я., Червоношапка М. О. Специфічні особливості застосування поліцейськими заходів фізичного впливу в умовах громадського транспорту : методичні рекомендації для практичних занять. Львів : ЛьвДУВС, 2019. 35 с.

17. Тьорло О. І. Затримання правопорушника в приміщеннях з обмеженим освітленням та простором: методичні рекомендації. / О. І. Тьорло, С. М. Котов, А. О. Гречанюк Львів : ЛьвДУВС, 2020. 32 с.

18. Тьорло О.І. Застосування заходів фізичного впливу в обмежену просторі: навчально-методичний посібник / О.І. Тьорло, Б.Ю. Музика, О.В. Флуд, С.М. Котов, Л.М. Балушка, І.Я. Гнип, М.О. Червоношапка. Львів: ЛьВДУВС, 2020. 232 с.

19. Тьорло О.І. Тактико-спеціальна та спеціальна фізична підготовка оперативних працівників відділів карного розшуку підрозділів Національної поліції: Практичний посібник / О.І. Тьорло, Б.Ю. Музика та ін. Львів: ЛьВДУВС, 2020. 201 с.

20. Тьорло О. І. Затримання правопорушника в обмеженому просторі на сходовому майданчику та в коридорі: методичні рекомендації / О. І. Тьорло, Б. Ю. Музика Львів : ЛьВДУВС, 2020. 56 с.

21. Флуд О. В. Дії поліцейського в обмеженому просторі на прикладі ліфта: методичні рекомендації. / О. В. Флуд, Л. М. Балушка Львів: ЛьВДУВС, 2020. 25 с.

22. Худякова Н. Ю., Кубрак К. В. Особливості застосування працівниками поліції заходів фізичного примусу // Сучасні тенденції та перспективи розвитку фізичної підготовки та спорту Збройних Сил України, правоохоронних органів, рятувальних та інших спеціальних служб на шляху євроатлантичної інтеграції України : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 29–30 листопада 2017 р.) / Національний університет оборони України ім. І. Черняховського; за заг. ред. В. І. Свистун, О. В. Петрачкова. К.: НУОУ, 2017. С. 215–217.

23. Червоношапка М. О., Гнип І. Я., Янін В. В. Методологічні аспекти психологічної підготовки у процесі викладання навчальної дисципліни «Спеціальна фізична підготовка» у закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання, що здійснюють підготовку поліцейських. *Підготовка поліцейських в умовах реформування системи МВС України* : зб. наук. пр. / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, каф. тактич. та спец.-фіз. підгот. ф-ту № 2. Харків : ХНУВС, 2019. С. 299–301.